

РЕЦЕНЗІЯ

д-ра культурології, професора, професора кафедри культурології та
медіакомунікацій Харківської державної академії культури К.В. Кислюка
на дисертацію О.В. Мусієнко

«Художньо-естетичні особливості відеохостингів
у сучасній аудіовізуальній культурі»,

подану на здобуття наукового ступеня доктора філософії
за спеціальністю 034 – Культурологія

Актуальність теми дослідження. Тема дисертаційного дослідження є актуальною. Незважаючи на те, що колись революційні перспективи «медіадесятиліття» (2000-і рр.) стають частиною повсякденного життя, медіа продовжуються активно реагувати на знакові суспільно-політичні події, передусім російсько-українську війну, трансформувати всі сфери життя суспільства, особливо культурну.

Обґрунтованості і достовірності наукових положень, висновків і результатів було забезпечено застосуванням комплексу методів, адекватних меті, об'єкту, предмету та завданням дослідження; використанням у джерельній базі 63 відео із каналів та акантів на YouTube, TikTok, Instagram, логічною структурою дисертаційної роботи, узгодженістю наукових положень і висновків із зібраним автором фактичним матеріалом, залученням репрезентативної кількості наукових літературних джерел (177), 2/3 з яких – англійською мовою.

Наукова новизна отриманих результатів полягає в концептуалізації відеохостингів як культуротворчого чинника XXI ст. Він під впливом сучасної медіатизованої культури створює особливу художньо-морфологічну систему, а потім ця система продукує не тільки розважальні, але й суспільно значущі сенси, які поширює на всіх рівнях культури.

Практичне значення дослідження. Отримані в дисертаційному дослідженні результати можуть бути використані в подальших наукових, у тому числі культурологічно-мистецькознавчих розвідках щодо

відеохостингів. Вони можуть використовуватися в освітньому процесі для підготовки лекційних курсів з історії та теорії культури, аудіовізуальної культури, культурних індустрій, мистецтвознавства, комунікаційних стратегій у візуальних артпрактиках і практичних курсів із розробки аудіовізуальних творів для віртуального сегмента культури та їх навчально-методичного забезпечення.

Повнота викладеного матеріалу в наукових публікаціях. Матеріали дисертаційного дослідження подано в 14 наукових публікаціях: 3 статті в наукових фахових виданнях України з культурології (категорія Б); 2 – у зарубіжних виданнях; 9 тез доповідей, що свідчить про належну апробацію результатів дослідження. Усі публікації є одноосібними.

Структура та зміст дисертації, її завершеність та відповідність встановленим кваліфікаційним вимогам щодо оформлення. Структура дисертації є доцільною. Кожен із підрозділів розглядає окремі сторони єдиного об'єкта – відеохостинга як феномена сучасної медіатизованої культури. Авторці вдалось поєднати в роботі культурологічний (розділ 2) та мистецькознавчий (розділ 3) підходи до цього явища. Усі структурні частини дисертації п. Мусієнко зіставні за обсягом.

У вступі подано загальну характеристику роботи, обґрунтовано актуальність дисертації, її мету, предмет, об'єкт, методологію дослідження, сформульовано основні тези наукової новизни, подано інформацію про практичне значення роботи, публікацію та апробацію її результатів, структуру дисертаційного дослідження.

Розділ 1. «Теоретико-методологічні основи дослідження» включає історіографічний огляд використаних джерел, нарис використаної методології, конкретизацію поняттєво-категоріального апарату дослідження, визначення основних етапів генези відеохостингу в контексті аудіовізуальної культури.

Розділ 2 розкриває специфіку віртуалізації аудіовізуальної культури на сучасному етапі. У ньому йдеться про загальні особливості означеного процесу, гібридну природу відеохостингу як наслідку конвергенції культур, його глобалізацію та «сміслові та змістовні впливи відеохостингу на глобальні зміни у віртуальному сегменті аудіовізуальної культури (на прикладі віддзеркалення подій російського повномасштабного вторгнення в Україну)».

Розділ 3 присвячено художнім й естетичним особливостям відеохостингу як елементам «нової морфології» аудіовізуальної культури, зокрема, жанротворенню та формотворенню, оригінальності й уніфікації формування новітніх жанроформ, художньо-естетичній специфіці оригінальних інтернет жанроформ MashUp та реакції.

У Висновках сформульовано основні результати дослідження згідно з поставленими завданнями. Список використаних джерел включає 240 позицій. У Додатках продубльовано аудіовізуальний матеріал із тексту дослідження – 18 скріншотів творів, розміщених на відеохостингах YouTube, TikTok, Instagram. Стиль і мова написання роботи зауважень не викликають.

Таким чином, дисертація О.В. Мусієнко «Художньо-естетичні особливості відеохостингів у сучасній аудіовізуальній культурі», подана на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 034 – Культурологія, відповідає критеріям «Вимог до оформлення дисертації», затверджених наказом МОНУ від 12 січня 2017 року № 40 (з наступними змінами) та пп. 6–7 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44.

Відсутність порушення академічної доброчесності. Звіт перевірки тексту дисертації на унікальність програмою Strike Plagiarism засвідчив

відсутність плагіату, наявні електронні посилання на кожну позицію в Списку використаних джерел.

Дискусійні положення та зауваження до дисертації.

1. Віднесення до числа відеохостингів Instagram, який загальноновизнано передусім як соціальну мережу (<https://uk.wikipedia.org/wiki/Instagram>).

Загальний висновок. Дисертація О.В. Мусієнко «Художньо-естетичні особливості відеохостингів у сучасній аудіовізуальній культурі», подана на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 034 – Культурологія, є самостійною і завершеною науковою працею актуальної наукової проблеми, розв'язання якої позначене науковою новизною. Дисертація має практичне значення, її результати достатньою мірою опубліковані та пройшли належну апробацію. З огляду на зазначене вище дисертація О.В. Мусієнко «Художньо-естетичні особливості відеохостингів у сучасній аудіовізуальній культурі» рекомендується до захисту в разовій спеціалізованій вченій раді. Її авторка заслуговує на присудження наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 034 – Культурологія.

Доктор культурології, професор,
професор кафедри культурології
та медіакомунікацій Харківської
державної академії культури

Костянтин КИСЛЮК

